

Aalbessen kweken: van planten tot oogsten

©[michal812](#) –

Aalbessenstruik

Aalbessen zijn prachtige rode bessen die bovendien heel veelzijdig te gebruiken zijn. Zelf aalbessen kweken is dan ook écht een aanrader. Houd je niet zo van de zure smaak? Geen probleem, want er zijn namelijk nog veel meer redenen te bedenken waarom je alles moet weten over aalbessen kweken, planten én oogsten.

Aalbessen hebben West-Europese roots. In de vrije natuur vind je ze in landen zoals Frankrijk en Italië, maar ook dichterbij huis in Duitsland. Ze zijn niet alleen lekker fris van smaak, maar hebben ook nog eens geneeskrachtige eigenschappen. Nog meer reden dus om zelf aalbessen te kweken, planten en oogsten in jouw eigen moestuin.

Inhoudsopgave

1. [Aalbessen kweken](#)
2. [Aalbessen planten](#)
3. [Stappenplan zelf aalbessen kweken](#)
4. [De aalbesstruik verzorgen](#)
5. [Aalbessen oogsten en bewaren](#)
6. [Populaire aalbessen rassen](#)
7. [Ziekten en plagen bij aalbessen](#)
8. [Aalbessen en gezondheid](#)
9. [Aalbessen in de keuken](#)

Aalbessen kweken

Aalbessen worden ook wel rode bessen genoemd. De struik is goed bestand tegen koude temperaturen en mag zich dus winterhard noemen. Aalbessen planten doe je bij voorkeur tussen de maanden oktober en maart, waarna ze veelal in april tot bloei komen. Na de bloei duurt het nog ongeveer 2-3 maanden voordat je de aalbessen kunt oogsten. Over het algemeen kun je in juli oogsten.

Struik eigenschappen:

Plantgroep : Kleinfruit
Standplaats : [Zon](#)
Plantafstand : 1-2 m
Zaaidiepte : 2.5 cm
Struikhoogte : 1-2 m
Bloeiperiode : Apr t/m Mei

Wetenschappelijke naam:

Ribes rubrum

Aalbessen planten

De wetenschappelijke naam van de aalbes is *ribes rubrum*. Hier noemen we deze frizure bessen gewoon bij hun naam, maar trosbes is ook een prima benaming. De plant valt onder de kleinfruit plantengroep. Aalbessen planten doe je bij voorkeur op een zonnige plaats.

Zo weet je zeker dat de bessen een mooie dieprode kleur krijgen en je kunt genieten van een volle oogst. De plantafstand is ideaal als deze tussen de 1,5-2,00 meter ligt. Qua bodem kun je aalbessen zowel op een lichte als iets zware bodem planten, zolang deze maar niet te veel kalk bevat maar wel rijk is aan kalium.

Stappenplan zelf aalbessen kweken

Als je jouw moestuin wilt verrijken met het planten van aalbessen en het kweken daarvan, dan wil je natuurlijk niets aan het toeval overlaten. Door het onderstaande stappenplan te volgen, weet je zeker dat je jouw aalbessen een goede start geeft.

1. **Kies een geschikte plaats uit in de moestuin of de tuin.** Aalbessen houden van een zonnige standplaats zodat de bessen een mooie intens rode kleur krijgen. Voldoende zonlicht zorgt tevens voor een mooie ontwikkeling en groei.
2. **Aalbessen kun je planten op een bodem die licht is van structuur.** Een iets zwaardere bodem die voldoende zuurstof doorlaat kan eventueel ook. Zorg ervoor dat de bodem kalkarm maar kaliumrijk is. De bodem kun je dus eventueel nog voorbereiden met humus. Ook een goed gedraineerde bodem is van belang als je zelf aalbessen wilt kweken.
3. **Plant de aalbesstruik in een gat dat groot genoeg is.** Deze mag zelfs nog iets dieper zijn dan je gewend bent. Zo krijgen de wortels de kans om zich goed te kunnen ontwikkelen, wat uiteindelijk zowel de oogst als de stevigheid van de struik ten goede komt. Twijfel je of de bodem genoeg voedingsstoffen bevat? Voeg dan wat verse compost toe.
4. **Geef de aalbesstruik voldoende water maar zorg ervoor dat de bodem niet te nat blijft.** Ook regelmatig onkruid wieden en controleren op de aanwezigheid van ongedierte is een aanrader. Wees voorzichtig met meststoffen die rijk zijn aan stikstof. Organische mest is een betere optie.

De aalbesstruik verzorgen

©GLady – Groene

onrijpe aalbessen

Natuurlijk heeft ook de aalbes een goede verzorging nodig als je wilt kunnen profiteren van een mooie oogst. Gelukkig is de aalbesstruik qua verzorging niet veeleisend. Toch zijn er een aantal zaken waar je rekening mee moet houden.

- **Aalbessen kunnen behoorlijk de hoogte in gaan.** Om knakken en omvallen te voorkomen, kun je ervoor kiezen om de aalbes te begeleiden. Dat kan door het plaatsen van een hekwerk waar de planten tegenaan kunnen “leunen”.
- **Bescherm de aalbesstruiken al in een vroeg stadium tegen vervelende indringers.** Vooral muizen, vogels en andere insecten zijn dol op de rode bessen. Ook als ze nog groen en onderontwikkeld zijn.
- **Verwijder onkruid regelmatig.** Dat kun je met de hand doen, maar natuurlijk ook met een schop. Pas op dat je de wortels van jonge struiken niet beschadigt en controleer de planten direct op de aanwezigheid van schadelijke insecten en ongedierte.
- **Aalbesstruiken zijn winterhard.** Dat betekent dat je ze tijdens een koude periode prima kunt snoeien om in het voorjaar weer te kunnen genieten van een mooie oogst. Aalbessen snoei je bij voorkeur in de koudste maanden. Dat zijn januari en februari.

Aalbessen oogsten en bewaren

In de maand juli is het tijd om te oogsten. Aalbessen oogsten doe je met veel gevoel en natuurlijk met de hand. Je mag wel een scherpe schaar gebruiken om de takjes met rode bessen voorzichtig van de moederplant af te kunnen knippen. Je kunt de trosjes ook met beleid afbreken. Dat doe je met de hand. Aalbessen oogsten doe je bij voorkeur vers. Dus op het moment dat je ze wilt verwerken in een gerecht. Ze blijven dan lekker knapperig en sappig.

Aalbessen kun je niet zo lang bewaren. Wil je dat toch doen, dan kun je ze ongeveer 24 uur goed houden in de koelkast. Wil je de aalbessen langer bewaren? Kies er dan voor om ze in te vriezen. Je zou ze dan later nog kunnen verwerken in een jam of zelfgemaakte bessensap. Vers van de struik blijven aalbessen toch echt het lekkerst. Geniet er dus van zolang het kan.

Bekijk ook:

[APPELboom kweken: van planten tot oogsten](#)

Populaire aalbessen rassen

©ChadoNihi – Witte

aalbessen

Aalbessen zijn er in heel veel verschillende soorten, maten en vooral kleuren. Zo kennen we de klassieke rode variant, maar er bestaan ook rassen die vooral roze of zelfs witte aalbessen geven. We hebben de meest populaire rassen voor je op een rij gezet. Zo maak je altijd een goed keuze als je zelf aalbessen wilt gaan kweken, planten en oogsten in jouw eigen moestuin.

- **Witte Hollander:** als je een echte lekkerbek bent en dol bent op de smaak van aalbessen, dan kies je voor dit oude ras. Witte Hollander staat bekend om zijn makkelijke en snelle groei en geeft bessen die overwegend wit van kleur zijn. De smaak is delicaat en uitgesproken, maar wel zoeter dan de meeste andere aalbes rassen.
- **Jonkheer van Tets:** een aalbessen ras dat heel geschikt is voor beginnende kwekers. Jonkheer van Tets geeft middelmatige tot grote aalbesstruiken en volle oogsten. De bessen van dit ras zijn rood en friszuur van smaak.
- **Titania:** dit ras geeft zwarte aalbessen. De smaak doet denken aan die van cassis, en dat is ook precies waar deze aalbes soort voor wordt gekweekt. De bessen zijn vol van smaak en lichtzoet. Titania groeit eenvoudig uit tot een grote plant maar trakteert je wel op mooie trossen met smaakvolle zwarte aalbessen.
- **Rovada:** ook dit aalbessen ras geeft rode bessen met een friszure smaak. Anders dan je misschien gewend bent van aalbessen, bloeit deze iets later. Je kunt dus ook iets later oogsten. De trossen hebben een langwerpige vorm en zitten vol met glimmende smaakvolle bessen die heel geschikt zijn voor consumptie.

Ziekten en plagen bij aalbessen

Zoals dat met veel struiken en planten het geval is, zijn ook aalbessen gevoelig voor ziekten en plagen. Door het nemen van de juiste voorzorgsmaatregelen kun je de schade toch flink beperken. Ongedierte en ziektes die je veel tegenkomt bij het kweken van aalbessen zijn:

- **Gebrek aan kalium:** aalbessen hebben behoefte aan kalium. Als ze hier niet voldoende van binnenkrijgen, dan kun je dat zien aan het opkrullende blad van de struik. In een later stadium zal dit blad veranderen van kleur waarna het uitdroogt en afvalt.
- **Bessen spanrups:** rupsen zijn dol op de jonge en frisse bladeren van de aalbesstruik. Zeker als het gaat om de spanrups. Deze herken je aan de zwart-wit geblokte rug. De onderzijde van het diertje is opvallend geel. De spanrups doet zich te goed aan de bladeren, maar laat ook de jonge aalbesjes niet met rust. Bij een flinke plaag kunnen jouw aalbesstruiken volledig kaal worden gevreten.
- **Gewone dopluis:** als de takken van de aalbesstruik bedolven liggen onder schildvormige bolletjes, dan kan het zijn dat je te maken hebt met gewone dopluis. Deze luis bedekt de aalbessen met zijn uitscheiding die ook wel honingdauw wordt genoemd. De kleverige substantie gaat in een later stadium over op roetdauw, waardoor je jouw oogst vaak vaarwel kunt zeggen.
- **Vruchtrot:** aalbessen zijn zeer gevoelig voor natte omstandigheden. Zeker tegen het einde van de oogst. Als rijpe vruchten te lang worden blootgesteld aan regen, dan kun je te maken krijgen met vruchtrot. De bessen liggen dan bedolven onder een dikke laag schimmel.

Aalbessen en gezondheid

Dat aalbessen gezond zijn is geen geheim. Ze hebben een koortsverlagende werking bij ontstekingen, en verbeteren de stoelgang bij obstipatie. Dat komt omdat ze rijk zijn aan onder andere vitamine B en C. Maar, aalbessen bevatten ook veel fosfor.

Aalbesblad kan ook gebruikt worden om reumatische klachten te doen verminderen. Je kunt dan het beste aalbessen thee maken van de gedroogde bladeren. Door de ontstekingsremmende werking kun je ook spoelen met koude of warme thee van aalbesblad. Bijvoorbeeld als je last hebt van aften.

Aalbessen in de keuken

Aalbessen zijn lekker om zo van de struik te eten, maar je kunt ze ook verwerken in allerlei verrassende gerechten. Zo kun je ze vers mengen door de salade voor een frisse bite. Natuurlijk zijn de frizure bessen ook geschikt voor het maken van jam of sap. Ook pannenkoeken met warme aalbessen zijn een echte lekkernij.

Aalbessen snoeien: hoe en wanneer doe je dat?

©[PavelRodimov](#) – Aalbessen snoeien

Aalbessen snoeien is een belangrijke klus. Zo weet je namelijk zeker dat je ook het volgende seizoen weer kunt genieten van een mooie oogst. De botanische naam voor aalbesstruik is *ribes rubrum*. Ze geven rode maar ook witte bessen. Maar hoe moet je aalbessen eigenlijk snoeien? En op welke manier en in welke maand kun je dat het beste doen?

Aalbessen snoeien in de zomer of de winter

De aalbesstruik kun je op verschillende tijdstippen snoeien. De wintersnoei wordt het meest gehanteerd. In de eerste plaats omdat de kale takken door het bladverlies dan beter zichtbaar zijn. Wintersnoei bij aalbessen doe je ook om de struik van zoveel mogelijk licht te kunnen voorzien.

Je kunt ook kiezen voor het snoeien van aalbessen in de zomer. De zomersnoei vindt plaats als de struik al in bloei heeft gestaan. Meestal gebeurt dit in de maand april. Snoeien in deze periode doe je natuurlijk wel voordat je 3 maanden later gaat oogsten. Als je ervoor kiest om de aalbes in de zomer te snoeien, dan bevordert je het rijpingsproces van de aalbessen.

Bekijk ook:

[Fruïtbomen planten: hoe en wanneer doe je dat?](#)

Hoe ga je te werk bij het snoeien van aalbessen?

Zowel de zomer als de wintersnoei vereisen een aparte aanpak. Natuurlijk is het belangrijk dat je werkt met een scherpe en schone snoeischaar. Zo voorkom je lelijke wonden aan de aalbessenstruik en weet je zeker dat je de groei en bloei van de aalbes niet belemmert. Volg de onderstaande instructies voor het snoeien van aalbessen in de winter of de zomer.

Zomersnoei van aalbessen

De aalbesstruik is in de meeste gevallen uitgebloeid in de maand april. Vanaf april tot juni is dan ook het meest geschikte moment voor de zomersnoei. Het snoeien van aalbessen in de zomer doe je vooral om de trossen van voldoende zonlicht te kunnen voorzien.

Knip alle kleine takjes aan de aalbesstruik weg. Dit zijn de takken die niet dragend zijn. Heeft de aalbesstruik toppen met behoorlijk wat blad? Dan mag je ook die wegsnoeien. Laat de rest van het blad aan de aalbesstruik intact. Zo kan de plant voldoende voeding blijven opnemen.

Wintersnoei van aalbessen

Kies je ervoor om jouw aalbesstruik in de winter te snoeien? Dan doe je dat bij voorkeur van november tot januari wanneer de struik in rust is. Deze snoeibeurt zorgt ervoor dat de aalbes voldoende licht kan opnemen. En dat is belangrijk, ook nu de struik in rust is. Verwijder de takken die van de aalbes af, of juist teveel naar binnen groeien.

Ook gekruiste takken kun je tot aan de grond wegsnoeien met een scherpe en schone snoeischaar. Uiteindelijk houdt je ongeveer 5 basistakken over. Dit worden ook wel gesteltakken genoemd. Als het om het snoeien van aalbessen gaat, is minder altijd meer. Dat betekent dat je niet te rigoreus moet snoeien als je straks wilt kunnen genieten van een volle oogst.

Bekijk ook:

[Aalbessen kweken: van planten tot oogsten](#)

Handige tip voor het snoeien van aalbessen

Heb je tijdens het aalbessen snoeien het vermoeden dat de struik wel erg de hoogte in schiet? Dan mag je ook de bovenste takken wegnippen. Door de lange takken een beetje te snoeien, houd je jouw aalbes op de juiste hoogte. De ideale hoogte voor een aalbesstruik ligt tussen de 1.20 en 1.50 meter.